

Zmeny v zákone o sociálnych službách od 1. 11. 2018 v nadväznosti na zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) bol s účinnosťou od 1. novembra 2018 zmenený a doplnený zákonom č. 289/2018 Z. z..

Do pozornosti dávame nasledovné zmeny:

- **Upustenie od požiadavky debarierizácie objektov už prevádzkovaných zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa na účely plnenia podmienok na zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb i počas poskytovania tejto sociálnej služby**
U poskytovateľov služby starostlivosti o deti v zariadeniach prevádzkovaných ako „detské jasle“ do nadobudnutia účinnosti novely zákona o sociálnych službách, vykonanej zákonom č. 40/2017 Z. z., čo znamená v zariadeniach prevádzkovaných k 28. februáru 2017 a prevádzkovaných v rovnakom objekte zariadenia aj k 31. októbru 2018 a aj po tomto dni, sa od 1. novembra 2018 na účely vzniku a trvania oprávnenia poskytovateľ túto starostlivosť o deti ako sociálnu službu, považuje podmienka bezbariérovosti za splnenú. Ak by však došlo k vykonávaniu akýchkoľvek stavebných úprav počas užívania týchto stavieb (zmeny dispozičného riešenia, podstatné rozšírenie prevádzky), na ktoré sa bude vyžadovať stavebné povolenie, v tomto prípade zariadenie bude musieť byť bezbariérové, a to už v súlade so Stavebným zákonom. Táto výnimka z povinnosti debarierizácie novo ustanovená zákonom o sociálnych službách sa vzťahuje teda len na prevádzkovateľov „existujúcich“ zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa prevádzkovaných k 28. februáru 2017 a aj po 31. októbri 2018 v tej istej budove. Ak by tento prevádzkovateľ, resp. poskytovateľ sociálnej služby uvažoval uplynutím doby o presťahovaní prevádzky zariadenia do iného objektu, tento objekt už plniť podmienku bezbariérovosti bude musieť (pri zmene miesta poskytovania sociálnej služby sa podľa zákona o sociálnych službách podáva nová žiadosť o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb, v rámci ktorej sa novo preukazuje a posudzuje plnenie priestorových podmienok, personálnych podmienok, materiálnych podmienok a hygienických podmienok na konkrétnom novom mieste poskytovania sociálnej služby).
- **Zmena podmienok posudzovania plnenia kvalifikačných predpokladov u opatrovateľov detí do troch rokov veku dieťaťa**
Právna úprava novo vytvorila prechodné obdobie počas trvania pracovnoprávneho vzťahu, na ktorého základe sa vykonáva pracovná činnosť opatrovateľa detí pri poskytovaní sociálnej služby v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, na splnenie kvalifikačných predpokladov absolvovaním akreditovaného kurzu opatrovania detí. Zamestnanec zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, ktorý má ukončené najmenej úplné stredoškolské vzdelanie získané v odbore vzdelávania s odborným zameraním v inej oblasti, než je oblasť zameraná na starostlivosť o dieťa, musí absolvovať akreditovaný kurz zameraný na starostlivosť o deti v rozsahu 220-hodín najneskôr do 6 mesiacov od nástupu do tohto zamestnania a ukončiť tento kurz najneskôr do 12 mesiacov od nástupu do tohto zamestnania. Ak splní tento záväzok, kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti opatrovateľa detí sa u neho budú považovať aj do doby takto absolvovaného akreditovaného kurzu za splnené.
- **Zmena v nadväznosti na vracanie úhrady za službu v prípade neobsadenosti miesta v zariadení**
V zákone o sociálnych službách sa explicitne ustanovilo, že povinnosť vrátiť zaplatenú úhradu za sociálnu službu za dobu neprítomnosti dieťaťa v zariadení sa nebude uplatňovať pri poskytovaní tejto sociálnej služby s výnimkou zaplatenej úhrady za stravovanie. Vo svojich dôsledkoch navrhovaná úprava znamená, že zákon o sociálnych službách nebude obmedzovať zmluvnú voľnosť pri uzatváraní zmluvy o poskytovaní sociálnej služby v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, pokiaľ ide o podmienky platenia úhrady za poskytovanú sociálnu službu počas neprítomnosti dieťaťa s výnimkou zaplatenej úhrady za stravovanie, u ktorej naďalej zo zákona nevznikne povinnosť jej platenia počas neprítomnosti dieťaťa. V konkurenčnom trhovom prostredí poskytovateľov týchto služieb, vzhľadom na povahu a charakter týchto služieb a cieľovú skupinu, ktorej je poskytovaná, sa predpokladá proklientsky orientovaná politika prevádzkovateľov týchto služieb, a to i pokiaľ ide o obsah konkrétnych zmluvných podmienok poskytovania tejto služby, čo umožnilo upustenie od širších regulačných zásahov.

Otázky a odpovede